

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 10 k.
 Negyedévre 4 ..
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 ..
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 ..
 Egyes szám ára 8 fillér

*Politikai
 napilap*

Megjelent minden nap, a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
 A szerkesztőség kéziratok vissza-
 adására vagy megőrzésére nem
 vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a kiadó-
 hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 51. szám. Nagyvárad. Szerda 1914. március 4

Az ügyvédi kar helyzete.

Az ügyvédi pályára lépésnek az 1911. évi VII. t.c. által adott új szabályozás vonta maga után azt a páratlan szaporodást, amely az ügyvédi testületben az év folyamán beállott. A törvény szándéka a jogi pályákra lépést megelőző, előkészítő gyakorlat meghosszabbítása és ennek révén az volt, hogy az ügyvédi pálya túlnépesedésének gátat emeljen. Mielőtt azonban a törvény ezt a szándékát még csak meg is közelíthette volna, az átmenetnek nem a legnagyobb előrelátással való szabályozásával azt idézte elő, hogy az ügyvédi létszám tetőpontját érte el, mintha csak azt akarta volna, hogy a későbbi években annál eklatánsabban bi onyithassa a maga üdvös hatását: a kari létszámnak arra a fokra csökkenését, mely az ország gazdasági és társadalmi viszonyainak, az igazságszolgáltatás általános érdekeinek és magának az ügyvédi karnak ezektől elválaszthatatlan anyagi és erkölcsi érdekeinek megfelelő.

Kétségtelen, hogy az ügyvédség terén mutatkozó összes bajok lényegileg a pálya túlszűfolttségével járó anyagi helyzet mostohaságára vezetendők vissza.

De már itt a legfőbb ideje, hogy az ügyvédi kar a saját érdekében nyomatékosan lépjen fel és minden késlekedés nélkül tegye meg mindazt, amivel a mai mostoha viszonyok között helyzetén javíthat, mert ha javulást gyorsan elérni nem sikerül, féltő, hogy feltartóztatatlannul közeledik a végromlás felé. A magyar ügyvédség nem egyszer és

a közelmúltban is többször fényes bizonyítékait szolgáltatva önzetlenségének, az ország összlakossága közszabadságai iránti érzékének és annak a kötelességérzetének, melyért mások jogaiért és javáért harcolva, áldozatokra is képes és akik az ország kulturális haladását óhajtják, bizonyára szívesen látják már ma, ha az ügyvédi kar a maga boldogulását is előmozdítja.

Messze vezetne, ha itt mindazoknak a kérdéseknek felsorolásával és kifejtésével foglalkoznánk, amelyek helyes megoldásától az ügyvédség helyzetének javulása várható és ezért csak egy-kettőt, a fontosabbakat akarjuk kiemelni. Ilyen kérdés elsősorban az ügyvédi rendtartás reformja, amely az előkészítésnek ugyszólván derekán abban maradt.

Az igazságügyi kormányzat nem egy igazságügyi kérdést volt képes igen gyorsan, sőt néha bizony a kelletténél is nagyobb sietséggel megoldani, teljes joggal követelhető tehát, hogy az ügyvédség szervezeti törvényének reformját, amely jórészt már elő van készítve, szintén dülőre hozzák.

Mindent el kell követni az ügyvédi pályának régi nivójára emeléséért s ezért a célért nem szabad a legerélyesebb eszközöktől sem visszariadni.

A közigazgatás államosítása.

Budapest, márc. 3.

A belügyminiszteriumban teljesen elkészültek a közigazgatás államosításának javaslatával. A kormánynak az a terve, hogy a javaslatot még márciusban letárgyalják és már ősszel életbe is léptetik.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, március 3.

Beöthy Pál háromnegyed 11 órakor nyitja meg az ülést.

Elnök jelenti a Háznak, hogy az összeférhetlenségi bizottságnak Lengyel Zoltán ügyében az előirt 2 hónap nem volt elegendő az eljárás befejezésére s így hosszabb időt vesz igénybe. A Ház tudomásul veszi. Ezután bemutatja az összeférhetlenségi bizottság ítéletét Szász Pál képviselő ügyében, hogy Szász Pál nincs összeférhetetlen helyzetben.

Napirend:

A hajós társaságok állami támogatása.

Springer Ferenc szólal fel az alkotmány párt nevében. A javaslat szerkezetét bírálja, melyet szándékosan úgy állapítottak meg, hogy értékesebb támogatásokat, melyekért ellenszolgáltatást a társaság alig nyújt, a közvélemény elől elrejtsek.

Rakovszky István: Rosszhiszemű fércmunka.

Springer Ferenc megütközik azon is, hogy nem tájékoztatták a gazdasági tényezőket ezen tervszerződésekről. A gazdasági érdekképviselet felvilágosítást kérték a kereskedelmi minisztertől és még csak választ se kaptak.

Felkiáltások balon: Suttymban csinálnak mindent.

Springer Ferenc: Kereskedelmi tevérszetünk történetét vázolja. Végeredményben a hajóstársaságok 184,5/5.000 koronát kapnak az eddigi 38 millió helyett. (Nagy zaj balfelől.)

Huszár Károly: Mennyit kapott a pártkassza? (Mozgás jobbról.)

Springer Ferenc: Nem fogadhatja el a javaslatot nemzeti szempontból sem.

Utána báró Harkányi János kereskedelmi miniszter szólalt fel.

Huszár Károly a javaslat ellen beszélt.

Tisza István: Pár év előtt több hajózási társaságnak volt a tagja, de kilépett épen azért, hogy akadályul egyáltalán ne szoiadjon a szerződések megkötésénél az

HOLLANDY, PAPP és VELICS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
 Kaszarnya-ter 7. szám, (Pankolics-telep)

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk. — Jobbminőségű butorok javítása és fényezése (a helyszínen is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. — Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

állam szabad kezének. Bizton mondhatja, hogy egyáltalán nincs semmi néven nevezendő támpont arra, hogy a kormány valami ellenszolgáltatást kapott volna a szerződésért.

Haller István beszélt ezután a javaslat ellen.

Végül az interpellációs könyvet olvasták fel, mire az ülés véget ért.

A megadóztatott vízdíj

A keresk. és iparkamara a város törvényhatóságához.

Egy évtized óta állandó a panasz, hogy a háztulajdonosokra a bérlők által fizetett vízdíjak után is kivetik az adót, dacára, hogy ez nem jövedelme a háztulajdonosnak, mert azt be kell fizetni a városi pénztárba; sőt még akkor is behajtják a vízdíjat a háztulajdonoson, ha a bérlő azzal örökre adós marad. Tehát már a vízdíj összegével is károsodik.

Ujabbán dr. Moskovits József törvényhatósági tag vetette fel ezt a kérdést a törvényhatóságban s ily irányu indítványt is tett, a tanács azonban különféle okokból nem volt hajlandó segíteni ezen az állapoton, az indítványnak megfelelő szabályrendeletmódosításba nem ment bele a törvényhatóság.

A városi tanács ellenzi a módosítást azért, mert állítólag sok munkával járna, ha a vízdíjat közvetlenül a lakókra vetnék ki; a valódi ok pedig az, hogy a kérdés megoldása s igazságos irányba terelése esetleg csontkítaná a városi adók bevételeit is.

Ilyen általános sérelmeknél azonban a tanács által felhozott indokok nem jöhetnek tekintetbe, annál is inkább, mert maga a törvény is intézkedik, hogy nem számítható

fel a ház hasznosértékéhez azon vízdíj, amelyet a bérlő mint üzlettulajdonos az üzleti célra felhasznált viz után fizet.

Éppen ez okból a nagyvárad kereskedelmi és iparkamara e tárgyban a következő beadványt intézte Nagyvárad város törvényhatóságához:

Nagyvárad város tekintetes törvényhatósági bizottságának.

A házadóról szóló 1909. évi VI. t. c. 13. §-a szerint a házbéradónál az adószámítás alapjául vett hasznosértéket az a nyers jövedelem fejezi ki, amit a bérlő a bérlőtárgy használatában fejében ellenértékül fizet, illetve teljesíteni tartozik. Ide számíthatók különösen — a 3. pont szerint — „azok az összegek, melyeket bérbeadónak a bérlő háztartása keretében vízvezeték, éjjeli világítás, szemét kihordás és más ilyenmű mellékköltségek címen fizet.” Az idézett § szerint tehát a házbéradónál a vízdíjat illetőleg adókiszámítás alapjául csak az az összeg vehető, melyet a bérlő a háztartása keretében használt vizért fizet és mert a törvény világosan a háztartásban elhasznált vizről tesz említést, önként következik innen, hogy az üzleti, illetve műhelyi célra a háztartáson kívül felhasznált vízdíj az adószámítás alapjául szolgáló mellékköltség gyanánt nem tekinthető; vagyis egészen törvénytelen a városi adóhivatal azon gyakorlata, mely szerint a kiterjesztő törvény magyarázatnak ezuttal mivel sem indokolható álláspontjára helyezkedve, az adókiszámítás alapjául veszi azt a vízdíjat is, amelyet a bérlő üzlete, műhelye vagy ipartelepe után fizet.

Az adókiivetésnél tapasztalható ezen minden jogalap nélkül szűkölködő eljárás városunkban annál inkább helytelen, mert a város vízvezetéki szabályrendelete szerint a vízdíjat a bérlőn behajtó háztulajdonos csak a város beszedő közegeként jár el még a háztartásban elhasznált viz után járó díjat illetőleg is és még akkor is, ha a vízdíj a lakbérösszegbe kalkuláltatott be, tehát lakbér szerűleg fizetettik.

Anélkül, hogy kitérnénk e helyen arra, miképp városunkban a fent említett oknál fogva a háztartási vízdíj is csupán oly bevétele a bérbeadónak, melyet directe a város javára hajt be s melyet épen ezért csak átmenetileg, de saját szempontjából minden kimutatható haszon nélkül kezel, mely ennél fogva az adókiszámításához alapul szolgáló nyers jövedelem egy részének sem volna tekinthető, — ismételtlen arra mutatunk rá, hogy az 1909. VI. t. c. 13. §. 3. pontja világosan beszél, midőn a háztartáson kívül elhasznált vizért fizetendő díjat félremagyarázhatatlanul kivonja azon mellékköltségek köréből, melyek a házbéradókiszámítás alapjául szolgáló nyersjövedelemnél tekintetbe veendőek. Ugyaníly intézkedést tartalmaz az 1909. évi 77000 sz. K. M. végrehajtási utasítás 13. §-ának 3. pontja is, midőn expressis verbis kimondja, hogy nem lehet a ház hasznosértékéhez számítani azt a vízdíjat, mit a bérlő mint üzlettulajdonos, üzleti célra felhasznált viz után fizet.

Minden helyes adóztatás legfőbb irányelve a méltányosság. Ezt az elvet kívánták a fenti törvényes intézkedések is érvényre juttatni, elkerülendő azt az anomáliát, miképp az egyes háztulajdonosok, illetve bérbeadók oly bevételek után is közterheket viseljenek, mely csak a vízművet fenntartó community szempontjából jövedelem.

Szóvá sem tennők ezt az anomáliát, ha jelentéktelen összegeket tenne ki az üzleti vízdíjak után számított adó, ugy de könnyen megállapítható, hogy az e révén befolyó adóösszeg évente is súlyos tízezrekre rug, hiszen csupán egy 2000 korona évibéért kiadott üzlethelyiség 80 korona vízdíja után mindenféle jogcímen fizetett adó a bérbeadóra mintegy 30–40 korona tehertöbbletet jelent.

A fentebb többször idézett törvényi és törvényes rendelkezések alapján tisztelettel kérjük azért a T. Törvényhatóságot, méltóztatassék a városi adóhivatal kivető közegeit sürgősen utasítani, hogy jövőre a házbéradók alapjául szolgáló nyersjövedelemhez a háztartáson kívül, tehát üzletben, vagy műhelyben elhasznált viz után fizetendő vízvezetékhasználati díjat hozzá annál kevésbé szá-

APRÓSÁGOK AZ ANGOL ÉLETBŐL.

Az angol élet nagyon sok furesa dolgot tartalmaz. Furesának ugyan ez csak addig tetszik, amíg nem élünk huzamosabb ideig körükben, mert kedvességük később elfelejteti a kontinensiektől teljesen elütő szokások furesaságát.

Nem mondhatnám, hogy valami élvezetes dolog az angol társaság. Az ember legtöbbször unatkozik, mert bizony közöttük nem találja meg a nálunk annyira kedvelt szellemes és jó társalgókat.

Ha keresni próbáljuk, hogy mi ennek az oka, nem kell sokáig kétségben maradnunk, csak mélyebben bele kell tekintenünk az angol életbe és szokásaikba.

Az angol fiú 14–15 esztendőskorában már speciális pályára készül elő. Ennek a pályának teljes megismerése egyedüli célja és erre készül, tanul vasszorgalommal és nagy alaposággal.

Ez a ténykedés azonban leköti minden idejét — a sportolásra szánt időn kívül — s így aztán az általános műveltséghez szükséges tudás figyelmen kívül van teljesen hagyva. Ez az oka tehát annak, hogy az angol páratlan tudású és sokoldalú, de csak a maga szakmájának meglehetősen szűk körében.

Az irodalom, geographia, zene stb. mint „hiábavaló dolgok” szerepelnek az angol férfi tudománytárában.

A legnagyobb jóakarattal sem lehet az olyan embert, aki mondjuk a btk. paragrafusait magyarázza bájos szomszédnőjének, jó társalgónak megtenni. Ezt az angol nagyon jól tudja, nem szól tehát inkább egy szót sem, ellenben nagyokat hallgat, vagy pedig elővesz egy témát, amelyhez mindenki egyformán hozzá tud szólni s amely téma semmi előzetes készütséget nem kíván. Ez a téma az időjárás. Ha találkozunk egy angolal, mindjárt az időjárás jó avagy rossz voltára céloz, amelyet mi a legtöbb esetben helyesléssel nyugtázzunk. Ugyan így vannak a sporttal is. Úton-utfélen arról beszélnek. Társaságban, a színházak foyerjében, a földalatti villamoson. Ha mindezek a témák már semmi újat nem nyújtanak, akkor a fiatalember kiveszi frakkja zsebéből a „Daily Mirror” egyik számát s megnézi a „Miről eszegejünk ma” című rovatot, ahol témát találhat a további társalgáshoz.

A kártyajátékot is megtaláljuk az angol társaságban még pedig a rohist alakjában. Ugy játsszák ezt az ártatlan játékot, mintha sokszor Isten tudja mekkora összegről lenne szó, pedig csak — babszemért folyik a harc. Az angol nem épen jó zenész. Minden

családban tud valaki zongorázni, de olyant, aki a mi fogalmunk szerint jól is játszik, nagyon keveset találunk. Hallgatni már inkább szereti a muzsikát s a jól zenélőt megbecsülik angol társaságban. Egy alkalommal angolok között lévén, a jelenlevők megtudták, hogy magam is zenész vagyok, addig nem nyugodtak, amíg a zongorához nem ültem. Játsoztam nekik valami klasszikust és általános óvációban részesítettek. Utána eljártam a „Boci-boci tarka” című nálunk közismert dalt alaposan kiesinosítva és — az eredmény túl szárnyalta az előbbit is. Azt hiszem, ez eléggé demonstrálja az angolok zenei készségét.

Mindezt a viláért sem azért vetem papírra, mintha rossz színben akarnám az angolokat feltüntetni. A viláért sem teszek ilyet, mert „gentlemanek” nem szabad vendéglátójáról semmi véleményt mondani, mert ha ezt teszi, akkor nem „gentlemanlike” cselekszik. (Na meg annak a bizonyos Berlinből kiutasított magyarnak sem akarok sorsára jutni.)

Az angol férfi az elegancia mintaképe s amellet gentleman a szörszálhasogatásig, ha ugyan szörszálhasogatónak lehet nevezni a legsötétebb Ausztráliában tartózkodó és mégis minden nap borotválkozó angolt.

Győződjön meg róla, hogy a

Kolozsvári „Kristály” Gőzmosógyár

FEST

TISZTÍT

MOS

A LEGSZEBBEN.

Az ország több mint negyven nagyobb városában képviselve.

FONTOSS! Nagyváradí fiók: Zöldfa-utca. Weisz Bernáttal szemben



mitsa, mert a m. kir. Közigazgatási bíróság 10937—1911. sz. határozata is kimondja, hogy „nem lehet a ház hasznáértékéhez (tehát nyers jövedelméhez) számítani azt a vízdíjat, amit a bérlő mint üzlet- (műhely-, ipartelep-) tulajdonos az üzleti célra felhasznált víz után fizet.”

Nagyvárad, 1914 március hó 1-én.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara:
Dr. Moskovits József, Dr. Sarkadi Lajos,
elnök, titkár.

Uj haditervek. Ferenc Ferdinánd trónörökös, mielőtt elutazik Miramareba, kihallgatáson jelenik meg a királynál és jelentést tesz a most lefolyt hadijáték eredményéről.

A hadijáték jelentőségét semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy azon valamennyi hadtestparancsnok és több mint kétszáz tábornok jelen volt. A hadijáték, a mint bécsi munkatársunk értesül, báró Auffenberg hadseregfelügyelő tervezetei alapján készült.

Auffenberg memorandumában bebizonyította, hogy az orosz hadsereg ordre de bataillejában lényeges változás történt az utóbbi hónapokban. Ebből azt kell feltételezni, hogy az orosz hadsereg háboru esetén főtömegében Varsó előtt gyülekezik és Németország ellen fordított északról délre menő irányu frontban Torn és Posen felé indítja támadását. Ennek megfelelően az osztrák-magyar hadsereg feladatának a következőnek kell lennie:

Először alakítandó egy osztrák-magyar hadsereg, a mely hét hadtestből állva az orosz déli szárnyával keresi az összeütközést és így operál együtt a német hadsereggel. Ez alatt az idő alatt a másik osztrák-magyar hadseregnek a kelet-galiciái

Vigyázzon az az ember, aki sokat jár társaságba, hogy ne jelenjen meg egyetlen egyszer se borotválatlanul, mert az megbecsülhetetlen botlás az ő szemökben.

Jóllehet az angol férfi sokat ad a becsületére, Angliában még sem tudott tanyát verni a vérel való becsületreparálás. A „becsületbeli” ügyeket, ha már ezekről van szó, egy-egy csendes utcán bonyolítják le, ahol ilyen alkalmakkor visszapillantást nyerünk az ököljog korára. Megesik, hogy néha a rendőr szekundál a bajvivőknak s csak akkor lép közbe a rendnek itt szigorú őre, ha gentlemanhez nem illő gáncsot vet, vagy szabálytalan ülést mér ellenfelére. Ilyenkor felírja a felek lakáscímét, hogy kivethessék a szokásos pénzbírságot a szabálytalan öklöző fejére.

Azt hiszem köztudomású dolog, hogy az angol lánynak a mama, vagy a kisasszony kísérete nélkül is ki szabad menni az utcára, sőt mi még ennél is több, a színházba is elmehet gardedám nélkül.

Ezek az útjain azonban nincs egyedül. Kísérője a „boy”, aki a szülők tudtával és beleegyezésével viszi színházba, a tennis groundra és ha van, a jégre. A „boy” lovagias kötelessége megvédeni a „girlt” minden esetleges inzultustól. Ez a teljesen ártatlan viszony tart egészen addig, amíg a boy olyan állást nem biztosít magának, a mely hoz neki annyi jövedelmet, amennyiből kényelmesen megélhetnek; mert az angol lány bizony nem kap hozományt, ha még egyszer milliomos sem, mert a pénz a fiuké.

Megjegyzem, hogy a „boy and girl” viszonya, soha sem lépi át a tisztesség határát. Ez is az angol fiu nemes gondolkodását igazolja.

Kováts Endre.

határon az lenne a feladata, hogy a Kiew felől jövő orosz hadsereg előnyomulását feltartsa addig, a míg a nyugati harctéren a döntő ütközet megtörténik.

A debreceni merénylőknek nyomuk veszett

A romániai vizsgálat.

Plojesztiből jelentik, hogy az ottani megyei prefektus szerdán délután három órakor a prefektura előtt meglátott három egyént, akik egy automobil körül állva veszekedtek. Ez a három egyén a két merénylő és a sofőr volt.

A két merénylő nagyon jól volt öltözve és senki sem sejtette volna, hogy ők a debreceni bomba elküldői. Katarau és Kirilov Plojesztiben először az Európa című szállóban voltak, de itt nem kaptak szobát.

Nincs kizárva, hogy az egyik tettes, vagy talán mind a kettő, még Plojesztiben van. A rendőrség széleskörű intézkedést tett elfogatásukra, ha még Románia területén volnának.

A nyomozás.

Jassyból jelentették, hogy Catarau egy hónappal ezelőtt ott járt és feltűnően költözött.

Plojesztiből új értesítés érkezett. A prefektura kapujában posztoló rendőr azt vallotta, hogy Catarau csak az előszobába ment be és rögtön ki is jött onnan. Mikor az autót kifizette, kocsira szállt és elhajtott előbb az Európa, azután a Moldava szállóba, végül pedig a pályaudvarra.

Ezenkívül csak az az újság, hogy ma két bukaresti diák jelentkezett a rendőrségen és elmondta, hogy Catarau tőlük is kért utlevelet, ők azonban nem ugrottak be neki.

Ennél több új adat nincs, ami nagyon is meglepő, ha elgondoljuk, hogy milyen kivételesen nagy bűnügy nyomozásáról van szó. Ugynevezett lázas nyomozást, amelyet a budapesti rendőrség szokott produkálni nagy szenzációs bűnügyek esetén, itt nem látunk. Ha nálunk keresnék Cataraut, az egész detektívosztály, az összes rendőrök, a rendőrség egész szervezete talpon lenne. Itt nem lehet látni semmi rendkívülit a nyomozásban. Ugy látszik, Bukarestnek ez nem olyan nagy ügy, mint nekünk.

A budapesti rendőrségen.

A budapesti államrendőrséghez még mindig érkeznek jelentések a határrendőrségi kirendeltségektől, hogy a debreceni merénylet tetteseit nem találják. Tegnap jelentés érkezett Csernovicból is, hogy a bukaresti rendőrség visszatáviratozott Csernovicba, hogy küldjenek a két tettesről részletes személyleírást és küldjék el mind a kettőnek a fényképét.

Csernovic Bukarest ellen.

A bukaresti rendőrfőnök úgy nyilatkozott, hogy Catarau szökését a csernovicai rendőrség lassúsága segítette elő, mert Csernovicból csak szerdán délből kapott távirati értesítést, hogy Mandasescu és Avram nevére szólt a két romániai utlevél. A bukaresti rendőrfőnöknek ez a kijelentése itt nagy feltűnést kelt, mert a csernovicai rendőrség hivatalos megállapítása szerint már kedden elment Bukarestbe a távirati megkeresés, hogy nyomozzák ki az utlevelek birtokosait.

A csernovicai rendőrség érthetetlennek találja, hogy a Csernovicból kedden tovább-

tott távirat csak szerdán délből jutott a bukaresti rendőrségre.

A rendőrség a legnagyobb nyomatékkal utasítja vissza a bukaresti vádat, hogy a nyilvánosság idő előtt való tájékoztatása idézte elő Catarau és Kirilov szökését. Kétségtelen, hogy a rendőrség részéről helyrehozhatatlan kérés történt, ezt a hibát azonban nem Csernovicban követték el.

A bukaresti rendőrségnek még szerdán is módjában lett volna megtenni minden intézkedést, hogy Catarau, a kinek pontos személyleírását ismerték, a román határőrségek kezébe kerüljön. Oroszország felé majdnem lehetetlen átlépni a román határt másképp, mint a hivatalos belépő állomásokon és épp ezért Csernovicban illetékes helyen az a felfogás, hogy a tettesek még ma is román területen vannak.

A közgyűlésről lemaradt ügyek.

Az állandó választmány ülése.

Nagyvárad város tanácsa mint állandó választmány eddig a közgyűléseket megelőző pünkteken, illetve szombaton tartott üléseiben készítette elő a közgyűlés tárgyait.

Mától kezdve ebben változás lesz. Ugyanis Hlatky Endre főispán kívánságára már ma ülést tart az állandó választmány, amelyen a jövő csütörtöki közgyűlés ügyeit készítik elő.

És így ezután is: mindég egy héttel a közgyűlést megelőzőleg tanácskoznak a közgyűlésre kerülő ügyekben. A főispán azon helyes intencióból intézkedett így, hogy az előadóknak legyen elég idejük a tárgyalásra kerülő ügyek pontos feldolgozására.

A csütörtöki közgyűlés különben elég érdekes lesz, bár nagyobb fontosságú ügy alig kerül szőnyegre. Annál érdekesebb lesz az állandó választmány mai ülése.

A polgármester helyettesi állás kérdése bizonyára szóba kerül, de ez még nem jöhet határozathozatal végett a márciusi közgyűlés elé.

Ugyanis a tanácsban már a szabályzat tárgyalásakor eltérő volt a nézet a tanácsagok között. Voltak akik a hatáskör és jogkör megállapítás körvonalazását kívánták előbb, amint azt a miniszter is elrendeli most. Mások viszont azon álláspontot fogadták el, hogy rendbe lehet teljesen hozni a polgármesteri állás dolgát s a hatáskör megállapítása későbbi dolog.

Az állandó választmány mai ülésén szőnyegre kerül a szervezeti szabályzat is, amelyet levettek a napirendről, éppen a főispán azon helyes észrevétele folytán, hogy egy 300 §-os szabályzatot nem lehet anélkül tárgyalni, hogy a tanács tagjai azt ne ismerjék. Ki kell tehát nyomatni. Ez már megtörténhetett volna s felvehetnék az ügyet a márciusi közgyűlés tárgysorozatába. De ha szükséges, hogy a tanács előzetesen megismerje a szabályzatot, ez éppen úgy áll a törvényhatóság tagjaira is. Így tehát az áprilisi közgyűlésre marad ez a dolog.

Ki kellene tüzni a márciusi közgyűlésre a záróráról szóló szabályrendelet-tervezetet is, de azon a tanács nagyobb változtatásokat tett, amelyek az újra átdolgozást szükségessé teszik.

Ma kerül az állandó választmány elé a rendőrség fejlesztésére kiutalt 54000 korona államsegély felosztása is. A főkapitány és a főszámvevő csak 27000 korona felosztására

tettek előterjesztést, de felmerült a kérdés, hogy mi lesz a másik 27000 koronával s nem kell-e már most az egész 54000 korona felosztása felett határozni, mivel a felosztást a miniszter jóváhagyása alá kell terjeszteni.

Sörözés a Kék Macskában.

Balogh Döme meg a városi mérnökök.

Grundböck István városi mérnök ellen különös feljelentést tett Balogh Döme, a városi ügyek buzgó apostola, a fáradhatlanul interpelláló városatyja. Rágalmazásért jelentette fel a mérnököt.

Hogy miért, annak igen érdekes históriája van.

A Kék Macska vendéglőben szokott sörözni az u. n. szombati asztaltársaság, amelynek csupa váradi intelligens emberek a tagjai.

Balogh Döme feljelentése szerint az asztaltársaság egyik összejövetelén úgy nyilatkozott róla Grundböck István, hogy Balogh Döme úgy nyilatkozott a főmérnök előtt, hogy a városi mérnökök a kiküldetésben levő időt sörözésre használják fel, nem végzik rendesen a kötelességüket.

Ez a kijelentés nagyon bántotta Balogh Dömét, aki kijelentette, hogy ilyen kijelentést soha nem tett, egyáltalán nem szokott senki ellen árulkodni és kikéri magának az ilyen gyanúsításokat.

Egyben pedig megtette a feljelentést Grundböck ellen. Tegnap tárgyalta az érdekes ügyet a nagyvárad kir. járásbírósa.

Jankovich járásbíró békésen akarta elintézni az ügyet és kapacitálta a feleket, hogy béküljenek ki.

Hosszas huza-vona után meg is történt a nagy kibékülési jelenet. Balogh Döme ismételtén kijelentette, hogy nem felel meg a valóságnak Grundböck állítása, mire Grundböck beismerte, hogy téves információ folytán tette a kijelentéseket, amelyeket ezennel visszavon.

Igy a járásbíró megszüntette az eljárást.

A debreceni tevékeny katolicizmus

Impozáns ünnepélyek.

Az ugynevezett „Kálvinista Rómá”-ban az utóbbi napokban olyan események történtek, amelyekre bármely város katolicizmusa is büszke lehet. A debreceni katolikusok egy szívvel-lélekkel, egy nemes gondolattól vezettetve küzdenek, hogy hitüket védjék, s magukat erősítsék.

Népszövetségi értekezleteket, a népszövetség otthonában kultürestéket, katolikus estet rendeznek, amelyek mindegyike zsúfolt közönség, lelkesült arcok jelenlétében megy végbe.

A kath. Népszövetség debreceni szervezete nemrég értekezletet tartott, mely impozáns módon, a város előkelőségeinek jelenlétében gyönyörű közönség előtt folyt le.

Az első szám egy nyitány volt, melyet Jaszenovits István, zongorán művészi precizitással adott elő. Zsalki Jenő jól sikerült szavalata s Siácsik József kellemes bariton szólója után dr. Boros Alán bencés tanár mondotta el beszédét. A Népszövetség tár-

sadalmi feladatáról, népművelő intézményeiről beszélt.

A szép beszéd végén a közönség szünni nem akaró taps és éljenzéssel honorálta a közkedvelt szónokot.

Ugyancsak a Katolikus Népszövetség a múlt héten kedden tartotta saját Otthonában negyedik kultürestélyét. Az est előadója Kresznerics Gy. Ferenc máv. hivatalnok, igazgató, aki „Mi a politika a nemzet életében” címen lendületes és eszmékben gazdag, tartalmas előadást tartott. Beszédében kikél a lelkiismeretlen, tisztességtelen politikára. A politikából mindenkor lelkiismereti kérdést kell csinálni. A nagyszámú közönség lelkesen ünnepelte az előadót.

A felolvasó estéket rendezőbizottság március 1-én délután 5 órakor a főgimnázium dísztermében „katolikus estét” rendezett. A termet 5 órára zsúfolásig megtöltötte a ragyogó közönség, mely mindvégig élvezettel hallgatta a művészileg előadott számokat. Először Révfy Károly játszott harmóniumon mesteri tőkéllyel zajos tetszés mellett. A Heimlich nővérek a „Sevillai borbély”-ből adtak elő egy részletet. Heimlich Irma gyönyörű tiszta hangon énekelt, Ilona nővére meg nagy precizitással zongorán kísérte. A remekszép zene-quartett, melyet Piribauer Ferenc, Nádasdy József, Adám Lajos és dr. Szemes Zsigmond adtak elő gyönyörű összhanggal s művészi tudással, az est kimagasló száma volt. Az ünnepi szónok Pálffy Béla gyomai plébános volt, aki „Quo vadis” címen ragyogó beszédet mondott.

A közönség percekig szünni nem akaró óvációval ünnepelte.

VÁRKONYI GABOR meghalt.

A kir. törvényszék gyásza.

A nagyvárad kir. törvényszék hatalmas épületén ismét fekete lobogót lenget a szél. Meghalt a törvényszék bírói karának egyik kiváló tagja: Várkonyi Gábor kir. törvényszéki bíró. Már régebbi idők óta betegeskedett s ezelőtt több mint egy évvel, 1913 januárjában teljesen hatalmába vette szívbaja. Egy éve már, hogy szabadságon van, azonban a pihenés nem hozott gyógyulást s bár mindent elkövettek, hogy megmentsék az életnek, nem sikerült. Folyó hó 2-án, hétfőn este 7 órakor meghalt.

A nagyvárad kir. törvényszék a halál hírére tegnap délelőtt Bary József törvényszéki bíró elnökletével teljes ülést tartott, amelyen az elnök mélyen megrendülve közölte a halál híret. Elhatározták, hogy a családnak részvétüket fejezik ki, a temetésen pedig testületileg vesz részt a bírói kar.

Dr. Várkonyi Gábor 1865-ben született, tanulmányait Budapesten végezte és 1892-ben lett doktor juris; ügyvédi vizsgát tett. Bajon irodít nyitott, de csakhamar a bírósághoz lépett át. 1895-ben albiró lett Székelyhidon, 1904-ben Élesdre vezető járásbírónak nevezték ki és 1909-ben került a nagyvárad kir. törvényszékhez.

Halálát felesége, leánya és nagyszámú rokonság gyászolja.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Várkonyi Gáborné szül. Vecsey Irma, Sárika leányával az összes rokonok nevében is szomorodott szívvel tudatja a legjobb férj, apa, testvér, vő, sógor és rokon Várkonyi Gábor kir. törvényszéki bírónak f. hó 2-án este 7 órakor, hosszas szenvedés után életének 49-ik, boldog házasságának 14-ik évében történt gyászos elhunytát.

A megboldogult drága halott földi maradványai f. hó 4-én d. u. 3 órakor fognak a Vízvezeték-utca 12. számú gyászháznál a rk. egyház szertartása szerint beszenteltetni és az olaszói temetőben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szent mise-áldozat pedig folyó hó 5-én reggel 9 órakor fog az olaszói róm. kath. plebánia-templomban az Egek urának bemutatni.

Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, kartársai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívattak. †

Nagyvárad, 1914 március 2.

Áldás és béke poraira!

A súlyos kabát.

A disznóölő kés az inasba futott.

Véres szerencsétlenség történt tegnap délelőtt Körözs-utcaán Oláh Ferenc hentesmester lakásán. Nagyfokú vigyázatlanság esete forog fenn, ami mondhatni könnyelmű. Kötődésből keletkezett s talán áldozata lesz egy erős, fejlett tizenöt éves hentes tanuló: Ecsedi Sándor.

A fiú Oláh Ferencnél tanulja a hentesmesterséget s az üzletben a legnagyobb meglepődésre dolgozott. Hatalmas testű, erős fiú volt, aki minden dolgot örömmel, pontosan végzett el, s senkinek ellene kifogása nem volt.

Ecsedi Sándor tegnap d. e. bement az üzletbe, hol Vig Sándor segéd volt jelen, aki talán éppen távozni készült, mert a kabátja a kezében volt.

Az inas köszönt, s bement gyanútlanul és dolgához fogott.

Vig erre durván rákiáltott:

„Hé! Hát nem tudsz köszönni?”

Azzal végigvágott a kezében lévő kabáttal a fiun.

— Köszöntem én, mikor bejöttem, felelte az inas.

— Hát máskor köszönj hangosabban, válaszolta a segéd, s újra végigvágott a fiun a kabáttal. Ekkor megtörtént a szerencsétlenség.

A kabátban benn volt egy súlyos, hosszú disznóölő kés, mely a másodszeri ütésnél a szerencsétlen fiú oldalába mélyen behatolt.

A vér rögtön elborította a fiut, a földre esett. A megrémült segéd segítségért futott.

A vértől áztatott inasgyereket beszállították a hamar megjelenő mentők a biharmegyei közkórházba, ahol dr. Szőke inspekciós orvos azonnal gyógykezelés alá vette. Megállapította, hogy a kés a mellkas hátsó részébe a jobboldalán a 7-ik és 8-ik borda közé mélyen behatolt, s nincs kizárva, hogy a tüdő súlyosan megvan sérve.

Szőke dr. kimosta a sebet, s tüstént be is varrta 3 öltéssel.

A súlyosan sérült gyermeket még a tegnapi nap folyamán kihallgatta dr. Köves Mihály vizsgálóbíró. A fiú előadta a dolgokat, ahogy történtek.

Kihallgatásakor Ecsedi Sándor a szerencsétlenül járt kis inasgyermek panaszkodott, hogy nagyon nehezen lélegzik, folyton fuldoklik.

A sérült fiú állapota nagyon súlyos s ha a kés a tüdőt tényleg megsértette, akkor a sérülés halálos kimenetelű is lehet.

A rendőrség a segéd ellen megindította

az eljárást, hogy véletlen, könnyelműség, költődés, avagy pillanatnyi harag, szándékosság okozta-e ezt az egész dolgot, melynek szomorú kis áldozata most a kórház egyik termében a halállal vívódik.

Felhívás Nagyváradi hölgyeihez!

A most lezajlott véres Balkán háború tanulságai arra indították a Magyar Vörös Kereszt-Egyesület vezetőségét, hogy országos mozgalmat indítson hazánkban és arra nézve, hogy még a béke idején, előre megtehesse mindent, áldásos és nemes céljainak háború esetén való megvalósíthatására. Tudvalevő, hogy a Magyar Vörös Kereszt-Egyesület feladata, háború esetén a sebesült és egyéb-ként megbetegedett katonáink elhelyezéséről és ápolásáról gondoskodni, illetve abban a hadsereg segítségére lenni.

A modern lőfegyverek mellett el lehetünk reá készülvén, hogy egy nagy háború esetén monarchiánknak mintegy 100,000 sebesült és 250,000 egyéb-ként beteg katonája lesz, amely összegből Magyarországra körülbelül 140,000 sebesült és beteg katona esik, azaz olyan sok, hogy ellátásukhoz a legnagyobb erőfeszítésre kell berendezkednünk. Ennek a nagyszámu betegnek az ápolásához a katonai betegápolókon kívül még mintegy 7000 betegápolónőre lenne szükségünk, már pedig ilyen tekintélyes számu ápolónőről, csakis hazafias, önkéntes jelentkezés alapján, úgy mint azt a német hölgyek teszik, lehetne gondoskodni.

Németországban dus gyümölcsöket termelt ez a mozgalom. A német patriotikus nőegyesületek a német leányok és asszonyok honleányi kötelességnek tüntetik fel, hogy a midőn férjeik és fivestvéreik hareba indulnak, ők a Vörös-Kereszt jelenyével azonnal szolgálatra készen álljanak. Minden nagyobb német városban már évek óta vannak célszerű előkészítő tanfolyamok, melyben az önkéntes ápolónőket fontos hivatásukra előkészítik.

Természetes, hogy ehhez mindenekelőtt lelkesedésre is van szükség s a legnagyobb nyomtatékkal kell hangoztatnunk, hogy az a hadsereg, amely zászlóink alatt hareba száll, nem idegen zsoldosokból áll, hanem a mi fiaink és testvéreinkből s ugyan melyik magyar nő maradna télenül, mikor arról van szó, hogy ennek a hadseregnek beteg hazahozott fiai ápolásra szorulnak! Örövendetes jelenség, hogy a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek mindjárt az első felhívása nagy visszhangra talált a szivekben s hazánk csaknem minden városában máre. elsején meg is kezdődtek már az önkéntesen jelentkezett magyar hölgyek részére az ápolónői tanfolyamok.

Nagyváradi városának minden szépért, nemesért és jóért lelkesedő hölgyei lehetetlen, hogy távol maradhassanak ettől az igazán nemes, országos mozgalomtól. Lelekésítő példaként lebegjen a mi hölgyeink szemei előtt a fenséges asszonynak, Augusztina királyi hercegnőnek példaadása, aki gyakran ölti magára az ápolónői fehér köpenyt és nemes szive sugallatát követve megjelenik, hol itt, hol ott a fővárosi kórházakban segédkezni az orvosoknak a betegápolásnál és a műtétéknél.

A magyar Veres Kereszt Egyesület felkérésére a biharmegyei közokórházban e hó 15-én kezdődnek egy tanfolyam az önkéntes betegápolásra jelentkező hölgyek számára. A tanfolyam hat hétig tartana, vasárnap és esütörtök kivételével mindennap.

A tanfolyam befejeztével az egyes résztvevők bizonyítványt kapnak a tanfolyam sikeres elvégzéséről, megkapják továbbá a magyar Vörös Kereszt Egylet önkéntes betegápolónői címét s megkapják a Vörös Kereszt jelvényt viselő hivatalos karszallagot is. Megjegyzendő, hogy az ápolás teljesen önkéntes, azaz annak teljesítésére még há-

boru esetén sem lehet kényszeríteni senkit sem.

A tanfolyam iránt érdeklődő hölgyek kegyeskedjenek e hó 7-én, azaz szombaton d. u. 6 órakor előzetes megbeszélés céljából dr. Fráter Imre, közokórházi igazgató főorvos lakásán, a biharmegyei közokórházban megjelenni.
Dr. Fráter Imre.

RÉVÉSZ ÁRPÁD PÁRISI BALETTMESTER LESZ

Egy fiatal magyar művész sikere. — Nagyváradi uri leány lesz a partnere.

Ebben az évben másodszor volt Nagyváradon Révész Árpád táneművész és tánc-tanár. A legkeresettebb iskolája, úgy hogy ebben az évben már alig győzte a tanítványokat oktatni. Akik egyszer látták Révészt táncolni, elragadtatással nyilatkoztak a fiatal ember táneművészetéről.

Révész Árpád már volt egyszer Párisban, a hol rövid idő alatt dédelgetett kedvence lett a párisi táncakadémiának. Akkor mindössze 19 éves volt. Azóta a fővárosban és vidéki városokban működött mint tánc-tanár.

Most fejezte be a téli kurzust Révész és e hó 14-én készült haza Kassára. Tegnap azonban levelet hozott a posta a címére még pedig Párisból. Az „Agance Français — Anglais pour theatres” igazgatója a Newmann irta.

A francia levél magyar fordítása a következő:

Hosszas keresés után sikerült csak megtudni a címét. Hajlandó volna-e akadémiánkban megüresedett balettmesteri állást elfogadni napi 40 francos díjazással. Ismerve az ön művészi képességeit, nagyon szeretnők akadémiánk részére megnyerni. Ertesítését várva maradunk üdvözléssel

Agance Français —
Anglais pour theatres
A Newmann.

Révész Árpád természetesen elfogadta a fényes ajánlatot és azonnal válaszolt, hogy még e hó közepén kimegy elfoglalni az állást.

Amint értesülünk, egy nagyváradi uri leány is elmegy a táncmesterrel.

Mi, akik sokszor gyönyörködtünk a fiatal művész által komponált és a szinpadon eljett táncokban, örömmel vesszük ezt a kitüntető, de megérdemelt ajánlatot.

Jtélet a máramarosszigeti perben

Máramarosszigetről jelentik: A múlt év december 28-án kezdődött meg a rutén pör, amely a két hónap és három napos főtárgyalás után végre ma eljutott az ítélethirdetésig. Az ünnepnapokat leszámítva összesen negyven tárgyalási nap alatt végzett a bíróság a hatalmas peranyaggal. A bíróság az ítélet meghozására és indokainak írásba foglalására három napot fordított.

Pontban tizenkét órakor vonult be a bíróság a főtárgyalási terembe.

Miután a bíróság elhelyezkedett, Tóth elnök veszi át a szót:

— Megnyitom a főtárgyalást és kihirdetem a királyi törvényszék ítéletét.

— Öfelsége a király nevében Kabalyuk

Sándor és társai ellen lázítási perben a királyi törvényszék a következőleg ítelt:

Kabalyuk Sándort vallás- és álamellenes izgatásért négy évi és hat hónapi államfogházra és 100 korona pénzbüntetésre, idősebb Palminczeec Istvánt, idősebb Palminczeec Mihályt, Firesák Illést, Kemény Stefánt, Petroczy Demetert, Hlusmanyuk Olenát, Popovics Demetert két évi és három hónaptól hat hónapig terjedő államfogházra és megfelelő kisebb két és háromszáz korona közt változó pénzbüntetésre ítélte.

Továbbá elítélte a törvényszék Voropcsuk Györgyöt, Prokop Cirilt, Muzgur Fedort egy év és hat hónaptól nyolc hónapig terjedő államfogházra és megfelelő pénzbüntetésre.

A fogvatartott főbb vádlottak közül a többiek büntetésének maximuma egy évig terjedő államfogház és a megfelelő pénzbüntetés.

A vádlottak közül harminckettőt ítéltek el és huszonháromat fölmentettek.

A bíróság az indokolásban kifejti, hogy a nyomtatványokban olyan tartalmu közlemények vannak, amelyek úgy tüntetik fel a magyarságot, mint az orosz nép elnyomóját. A közlemények az orosz fegyverek minősítésében is azt bizonyítják, hogy bármily alattvaló legyen is az orosz, azért mégis legfőbb és egyetlen védője Oroszországban van. Egyáltalán a közlemények államellenes természetűek, melyek miatt a hatóságnak a fenti módon kellett határoznia.

HIREK

Tájékoztató.

Március 7. Kath. Növédő Egyesület ünnepélye a főgimnáziumban d. u. 5 órakor.

Március 8. Kath. Növédő Egyesület zászlóavatása a Szent László templomban d. e. 8-kor, zászlószegék beverése a Legényegyletben d. e. 10-kor.

* **Vetitőest a Kath. Körben.** A tegnapi vetitőest alkalmával ismét nagyszámu és előkelő közönség töltötte meg a Kath. Kör díszes nagytermét. Dr. Némethy Gyula tb. kanonok volt az előadó, aki Alsó-Ausztria híres és művészi szépségekben gazdag kolostorait mutatta be. Színes vetített képekben tárultak a nézők elé Klosterneuburg, Lilienstadt, Wienerstadt, Heiligen-Kreuz gyönyörű kolostorai. Az ősrégi templomok és kolostorok művészi épületei, a remek templomok gyönyörű, értékes belső berendezése, valamennyi csodás műretek, amelyek Ausztria szép vidékein valósággal megragadják a nézőt. Dr. Némethy Gyula élvezetes és szép előadása, csak növelte a hatást és a közönség lelkesen megtapsolta az előadót.

* **Adományok a Mensának.** Az Egyesült Központi Takarékpénztár 50 koronát és a Biharmegyei Takarékpénztár 30 koronát adományozott a „Mensa Academica” javára. A szíves adományokért ezuton is hálás köszönetet mond a dékáni hivatal.

* **Vámügyek a zöldsáztalon.** Nagyváradi város vámfelügyelő bizottsága tegnapi gyűlést tartott a városaházán, Rimler Károly polgármester elnöklete alatt, amelyen Komlóssy József, Löwenstein Zsigmond, Steinbach Mór és Juricskay Barna voltak jelen. Elfogadásra ajánlja a szakbizottság a vámkiegyezést a l. sz. káptalan-évi 4500 koronában, mert szigorú nyilvántartás szerint a tételenként való fizetésnél sem jönne be több. A tejszállítványok-

ért külön fizet a káptalan vámot. — A győri szeszgyár, mint a Löblé-féle szeszfinomító tulajdonosa, 15 évi köveztvámmentességet és önköltségen villamáramot kér a várostól. A szakbizottság a kérelem teljesítését nem javasolja, mert a kedvezmény sértené a többi szeszgyárak érdekeit s különben sincs semmi indok a kérelem teljesítése mellett.

* **Halálozás.** Széll Lőrinc máv. mozdonyvezető, ellete 39. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma, szerdán, március 4-én délután fél 5 órakor lesz a Nilgesz-telep 100 T. sz. háztól.

* **Máskor lesz az előléptetés.** Bécsből jelentik: Mint a Zeit jelenti, a hadügyminisztérium azzal a tervvel foglalkozik, hogy az előléptetés időpontját májusról júniusra, novemberről januárra helyezi át.

* **Előadás és vetített képek Szalonikiról.** Dr. Schneider Sándor, a m. kir. Kereskedelmi Múzeum levelezője ma, szerdán tartja meg nagyérdemű felolvasását Szalonikiról. Ez lesz Nagyváradon a harmadik előadás a Balkánról s az előkelő közönség ezuttal is sok tanulságos dolgot megismer a legújabb háború egyik szinteréről. Az előadó saját tapasztalataiból teljesen ismeri az egész Balkánt s így előadása közvetlenség által még becsesebb lesz. Az egyes szebb pontokat, nevezetesebb helyeket, épületeket, valamint az ottani nép viseletét remek vetített képeken mutatják be. Az érdekes előadás nemcsak száraz adatok felsorolása, hanem kellemes szórakoztató is lesz, amely a hölgyekre nézve szintén érdekes lesz, amiért is az előadást rendező kereskedelmi és iparkamara hölgyeket is szívesen lát. Katonai szempontból is érdekes lesz az előadás, mert előadó mint volt aktív huszár tiszt, ebből a szempontból is foglalkozik az új hódoltsággal. Az előadás a Városháza nagytermében lesz, kezdete este ~~től~~ 7 óra. Belépti díj nincs.

* **Az ipartestületi asztaltársaság részvéte.** Tegnap este az ipartestületi asztaltársaság felolvasó estélyén Oláh Béla részletesen megokolt indítványt tett arra nézve, hogy a debreceni bombamerénylet alkalmából az asztaltársaság a debreceni kereskedelmi és iparkamara elnökségéhez részvétiratot intézzen. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

* **A váradi Pinkerton iroda.** A „Pinkerton” iroda létesítéséhez hatósági engedély szükséges, mint azt már régebben megírtuk. Nagyváradon *Biró Béla* 21 éves fiatalember Nagy Sándor-u. 4. szám alatt a múlt év szeptemberében hatósági engedély nélkül, magánkutató irodát létesített. A jelzett háznak falán pedig „Pinkerton iroda” felírásu táblát helyeztet el. *Biró* ellen a rendőrkapitányi hivatal iparkihágási címen eljárást indított. A megtartott tárgyaláson dr. *Dajka Endre* kapitány, hivatkozással az 1913. évi január hó 31-én 135585.-1913. V. a. szám a. kelt belügyminiszteri rendeletre, annak 1-ső §-ába ütköző kihágásban vétésnek mondotta ki *Biró* Bélát és ezért ugyanazon rendelet 7. pontja alapján a kihágási törvény 21. §-ának alkalmazásával 3 napi elzárást helyettesítő 50 korona büntetést szabott ki reá. Egyben kötelezte *Biró* Bélát, hogy a jelzett ház faláról a táblát távolítsa el.

* **Karácsonyi Géza nagyváradi sikerei.** Karácsonyi Géza szobrászművésznek tegnap este kedves családi ünnepségben volt része. Ugyanis *Kereszthy Kornél* bankfőnök a művésszel elkészítette három fiának szobormintáját s ezeket tegnap este mutatta be családi körben. A három szobor pompásan sikerült. A szobrok bemutatása alkalmából családi estélyt rendezett *Kereszthy*, a mely alkalommal melegen ünnepelték a művészt.

* **Az állatkinzás ellen.** Lapunk február 7-iki számában egy cikk „Allatkinzás” címen beszámolt egy, a Vízvezeték-utcaán történt valóban felháborító állatkinzásról, mely 3 és fél óráig botrányoztatta a járókelőket. Most aztán folytatása is lett a dolognak. Az „Országos Allatvédő Egyesület” nevében marosi *Náday Izidor* elnök, nyug. miniszteri tanácsos átírt a nagyváradi rendőrkapitánysághoz, s kérte, hogy azt az embertelen állatkinzót nyomoztassa ki, s az eredményről őket tudósítsa. Egyben lapunk komoly felszólamlásáért ez ügyben őszinte köszönetet mond az elnök.

* **Köszönet a részvétért.** Mindazoknak, akik végtelen gyászomban részvétükkel fájdalmamat enyhíteni igyekeztek, szívem egész melegével mondom hálás köszönetet. Nagyváradon, 1914. március 3. Özv. *Hunyadyné, Körösv. Juci.*

* **Névmagyarosítások.** Fuchs Oszkár nagyváradi születésű győri lakos nevének *Fodorra*, kiskoru *Dominyák Anna* és *Mária* nyírlugosi születésű n.-váradai lakosok *Nyiri* re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

* **Szenzációs zeneestély a Fekete Sas kávéházban.** Ma szerdán este nagy zeneestély lesz a Fekete Sas kávéházban. A 4-ik honvédegyezred teljes zenekara a nemzetközi zeneirodalom legtekélyesebb remekait mutatja be a közönségnek s ez alkalommal *Albert Ferenc* helyettes karmester hegedű- és hárfaszólokat fog játszani, hogy művészetével teljessé tegye az est sikerét. A műsor a következő: 1. Induló a „Táncos huszárok” c. optt.-ből. *Huska*. 2. *Keringő* „A király” c. optt.-ből. *Kálmán*. 3. *Nyitány* „Norma” c. op. *Bollini*. 4. Egyveleg „Rip van Winkle” c. optt. *Planquette*. 5. a) „Nadrigale” cello solo *Simonetti*. b) *Aria* a „Zsidónő” c. op. hegedű solo *hárfá* kíséret. *Havely*. 6. *Részletek* „A bolygó hollandi” c. op. *Wagner*. Szünet. 7. *Román egyveleg*. *Bures*. 8. a) „A bur őrjárat” jellemdarab. *Komzák*. b) „Az angol őrjárat” jellemdarab. *Asch*. 9. „Galathea” keringő. *Holzmann*.

* **A Korona kávéházban** minden este *Koczka József* igazgatása alatt jól szervezett daltársulat működik. A kitűnő műsorból kiemelkednek *Kövári Böske* chanzonette számai, s *Balla Teresi* és *Kovács Manci* szóló számai. Állandó siker kíséri azonkívül *Közegi Ferkó* bariton énekes feléptét, aki a magyar népdalok országoshírű interpretálója. A számokat a bácskai híres tamburazenekar kíséri.

* **Eladó házak.** Sal Ferenc-utca 13. szám alatti ház, 6350 négyzetméter telek, mely a Páris-patak beboltozása folytán nagy utcai frontot nyer és így nagy haszonnal kecsgető biztos jövővel bír, 7 lakással, nagy kert és gyümölcsös, továbbá *Ritoók Zsigmond*-utca 21. szám alatti két ház, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből eladók. Biharmegyei Takarékpénztár.

* **Tavaszi ujdonságok megérkeztek** a legújabb angol és francia fűzőkben. Gummi trikók, fűzők, haskötők, egyenestartók, melltartók, fűzővédők szolid árban *Mlle JULIETTE* fűző-különlegességek termében, Színház-utca 4. Emke mellett. Telefon 8-27.

* **Eladó ház.** Schlauch-tér 12. sz. ház eladó. Értekezhetni ugyanott.

* **Ritoók Zsigmond-utca 21. szám** alatt 5 szoba, 2 előszoba, fürdőszoba, konyha, kamara és cselédszobából álló lakás május elsejére bére kiadó. Jelentkezhetni a Bihar-megyei Takarékpénztárnál.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt *Szichta-féle* üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Megérkeztek a szép tavaszi
kosztüm és ruha-
kelme ujdonságok

Kertész

Kossuth-utcai
női divatruházába.

Mélyen leszállított ár-
ban lesznek árusítva.

Telefon 10-30. Telefon 10-30.

x **Tavaszi ujdonságok** érkeztek UJHELYI ROZA női kalap üzletbe Rimanóczy-utca Royál kávéházzal szemben. Eredeti párisi modellek feltűnő olcsó árban kaphatók Ujhelyi Rózáni Rimanóczy-utca, Kolozsvári palota

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, szász épület,
színház oldal.

Telefon 525. Telefon 525

x **Uj üzlet** nyílt meg férfi és női divat-árakban, varró kellékekben eddig nem létező olcsó árakkal. Béli kesztyűk és harisnyák óriási választékban. Minden héten új reklám hft, a reklam cikkek a kirakatban árakkal kitéve, e heti reklam árak ridikülők, harisnyák és zseb-kendőkben. *Szt. László-tér, Sas épület* (volt Radó féle helyiségben) *Klein Vilmos* és *Társas* cégé.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden a szakmába vágó épületmunkát a leg egyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, tüvegzházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Az E. K. A. R. T.** (Egyesült Kereskedelmi- és Autombilszállítási Részvény Társaság) helybeli fiókja luxus és teherautomobiloikat szállít az összes felszerelési cikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. sz. a.* nagy raktárt tart. *Telefon: 13-21.* A cégnek *Körház-utca 6. sz. a.* pedig minden tekintetben megfelelő nyilvános garázs és javítóműhelye van szakfelügyelet alatt. *Telefon: 13-52.* Benzín és olaj nagy raktár! A cég felhívja az érdekeltek figyelmét utirányba forduló lámpáira, melyek itt szerezhetők be.

x **Kossuth-utca 2. sz. ház emeletén** egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színhazi és hölgyfodrász

szemben a színházzal

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **ZOMBOR SANDOR** sebész- orvos műszer-kötszer és testgyejesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszolás, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyílt **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Kossuth-utca 2. sz. házban** a volt Sziehta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

* **Ingyatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtekinthetők Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Báli női atlasz cipők** minden színben és fehér bőr cipők 3 koronáért kaphatók, női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosnik, téli cipők, fehérneműek, uri divatcikk legolcsóbban beszerezhetők Feketé-nél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x **Erdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli idényre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá esipkék, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

x **Csokoládé Király Rákóczi-ut.** Főüzlet Kossuth-utca Sas palota. Aszódi cukorka és esokoládé különlegességei a legjobbak és legolcsóbbak. Cukorka szakértők tudomására adom, hogy Kugler Gerbeaud bonbonok üzletében bontva is kaphatók budapesti árakkal. Vigyázat fő üzletem Kossuth-utca Sas palota ajánlom a cukorka vásárló közönségnek, nézze meg 5 nagy szép kirakataimat olcsó gyári árakkal. Cikkeimben sokan utánoznak. Egyideűleg ajánlom Aszódi 8 féle zamatu pörkölt kávémat, mely ugy izre mint zamatra utánozhatatlan. Kávé pörköldém kora reggeltől késő, estig a fogyasztó közönség rendelkezésére áll. Az új kávék, új teák megjöttek és valódi teaurumok igazán olcsón. Telefon számok 635, 610

Fogak és fogsorok ugy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,
vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

x **Több egyszobás lakás** kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László és Tsa** úri- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagé-kapu mellett

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 méter és 1 méter 60 cm. hosszúságban Bihar-dobrosd állomáson, legelább egy waggonrakomány (cca 4000 drb.) megrendelhető a Polgári Takarékpénztár r.t.-nál Nagyváradon Kossuth-utca 6. szám. Telefon szám 11-95

x **Ne olvassa el e sorokat** anélkül, hogy meg ne jegyezze magának, hogy a legjutányosabb játék, ajándék, ridikül, nyakkendő és diszmitáru üzlet Nagyváradon a **Párisi Bazar** Sas épületében van.

x **Sal Ferenc-utca 13. szám** alatt 5 szoba (3 utcai) előszoba, fürdőszoba, konyha, kamara, zárt folyosóból álló lakás május elsőjére kiadó. Értekezhetni a Biharmegyei Takarékpénztárnál.

A legszebb kézimunkák Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Legszebb ajándék orvosoknak és ügyvédeknek egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839. Telefon 839.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső

cégüél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szerda: Kis Király (Medgyaszayval.)
Csütörtök: Yankee leány. (Kerner Jenő operettje.)

Péntek: Sárga csikó.

Szombat: Otthon. (Angyal Ilka jubileuma.)

Vasárnap délután: Katonadolog; este: Két pisztoly. (Szigligeti-ünnep.)

A Yankee leány. Kerner Jenő pompás operettje csütörtökön este kerül színre. Az előadás iránt a közönség körében a legnagyobb érdeklődés nyilvánul.

A színház Szigligeti ünnepe. A Szigligeti színház vasárnap este méltóképpen ünnepli meg Szigligeti Ede születésének századik évfordulóját. Ebből az alkalomból vasárnap este Szigligeti Ede színműve, a Két pisztoly kerül színre.

IRODALOM

A Katolikus Gyermekevédelem

IV. évfolyamának VI. száma Keményfy K. Dániel szerkesztésében most jelent meg következő változatos tartalommal:

1. Férfi eseléség. Dr. Kamerer Ernő-nétől. 2. Drága gyöngyök a gyermekszív kincsesházából. Krónikás. 3. A züllött gyermek gyógyítása. Keményfy K. D.-tól. Pityi Palkó. Fülöp Ferenc-től. 5. Tárcsa: Biggerreau. Hodás Agostontól. 6. Egyesületünk.

A keresztény gyermekevédelemnek ezen házagot betöltő s a gyermeklélekmentés aktualitását szem előtt tartó organumot szívesen ajánljuk az ügy érdekében felkarolásra. Előfizetési ára 2 korona. Szerkesztőség Esztergom.

Mária-Kongregáció. Hitbuzgalmi képes havi folyóirat. Szerkeszti Bernhard Zsigmond S. J. (Megjelen havonként egyszer.) Előfizetési ára: tömegesen rendelve (20 példány) egy évfolyam 1 korona külön rendelve 2 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Mária-utca 25. — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal:

Ime az Ur szolgálóleánya. — Társadalmi apostolkodás. Bárá Jeszenák Gábor. — Az a jó fiu... H. J. — Néhány elemi kérdés a gyakorlati hitvédelemből. Gálly László S. J. — Máriás világszemlénk. — A kereszt idealizmusa. Ottlik Myra. — Szeljegyzetek. — Levelek egy Mária-leányhoz. Laci bácsi. — Kongregációi élet. — Irodalom. — Telefon.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

§ Elitették a tücskös embert.

Tegnapi számunkban megemlékeztünk Mócz János gyujtogatási ügyéről. Az esküdtbíró-ság tegnap estére befejezte a tárgyalást és Mócz Jánost a bíróság az esküdtek verdiktje alapján gyujtogatás büntetőben bűncsnek

mondta ki, de megállapította a korlátolt beszámítási képességet s így 6 havi börtönrre ítélte a gyújtogatót. Mócs János semmiségi panaszát jelentett be az ítélet ellen.

NYILTÉR:

Reisz Miksa

butorgyára **BÉKÉSCSABA**
NAGYVÁRAD,
Rákóczi-ut 14. szám.

Üzemünket tetemesen kibővítettük, ennek folytán elismert elsőrendű készítményeinket — minden versenyt kizáró olcsó árban szállíthatjuk.

TELEFON: 9—04. SZ.

TÁVIRÁTOK

Lázadás Krakkóban.

Budapest, március 3.

Krakkóban egy Stema nevű kereskedőt rituális gyilkosság vádjával illették. A lakosság fellázadt, a kereskedő családját kiirtották, a házat földig rombolták. Több zsidó házat is elpusztították. A kivonult rendőrség a lázadókkal megütközött. A sebesültek és a halottak száma igen nagy.

Öngyilkos banktisztviselő.

Budapest, márc. 3.

Cséjtei és poklói Boróczy Ernő banktisztviselő és tart. vadász hadnagy tegnap éjjel 2 órakor agyonlőtte magát. Az öngyilkosságot csak délután 2 órakor vették észre. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Alkirály Orosz-Lengyelországban?

Páris, márc. 3.

A Matin mai száma hirt ad a Pétervárott megjelenő németnyelvű Börsenzeitung egy mai értesüléséről, amely állítólag feltétlenül hiteles forrásból származik. Arról van szó benne, hogy a cár alkirályt akar kinevezni Orosz-Lengyelország számára. Ennek a kinevezésnek nemcsak belpolitikai tekintetben, hanem a külpolitika szempontjából is beláthatatlan fontossága volna.

KÖZGAZDASÁG

Előadás a gazdasági egyesületben. Tekintettel a tulnag mértékben elszaporodott növényi betegségekre s fellépett rovarkákra a szőlő s gyümölcsösökben, határozta el a gazdasági egyesület elnöksége, hogy a betegségekre s rovarkákról ismertető előadást tartat s megismerteti a hallgató közönséget az ellene való védekezéssel. Azért mindazokat, kik ez iránt érdeklődnek, szívesen látjuk f. hó 8-án az egyet székházában (Bunyitay-liget) délelőtt 10 órakor.

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	849.25
Osztrák hitelrészvény	—	642.—
4%-os koronajáradék	—	83.20
Osztr. magy. államv.	—	718.—
Jelzálogbank	—	450.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	529.—
Hazai bank	—	286.25
Magyar bank	—	536.50
Keresk. bank	—	3700.—
Rimamurányi	—	671.—
Salgótarjáni kőszén	—	733.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1066.—
Közuti vasut	—	636.50
Városi villamos	—	336.50
Adria	—	592.—
Atlantika	—	—

Gabona üzlet.

Buza áprilisra	—	12.58
Buza májusra	—	12.54
Buza októberre	—	11.29
Rozs áprilisra	—	9.38
Rozs októberre	—	8.69
Zab áprilisra	—	7.68
Zab októberre	—	7.78
Tengeri májusra	—	6.90

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRUGER ALADAR.

Belépési felhívás.

Magyar Takarékszövetkezet
(Sas-palota I. emelet) megnyitotta
X. évtársulatát.

Az igazgatóság ezton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszésszerűn üzletrész jegyzésével történik, melynek mindegyike után hetenkint 20 fillér fizetendő. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján eszközölhetik. Az új évtársulat 3 év eltelté után feloszlik s a tagok az általuk eként megtakarított tőkét a takarékpénztári kamatnál magasabb haszonrészesezés mellett megkapják.

A szövetkezet tagjai befizetett tőkéjük 1/5 részét kölcsönvehetik.

A szövetkezet tagjaitól mulasztási illetéket nem szed. A fizetés megszüntetése esetén befizetett tőkéjüket minden levonás nélkül a következő évtársulatba átvizsi.

Befizetések ünnep és vasárnap kivételével naponként délelőtt és délután a hivatalos órák alatt eszközölhetők.

Belépni szándékozók felkéretnek, hogy ezen szándékukat a Magyar Bank helyiségében Sas-palota I. emelet mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1914 január hó

Magyar Takarékszövetkezet
igazgatósága.

Dusafalva községben
mintegy 300 kis hold

legelő

bérbeadó. Értekezhetni: a

Polgári Takarékpénztár r. t.-nál
Nagyváradon. Telefon 11-95. sz.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kötőnő saját terméshorai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta feivételnek.**

Egyesült Biharvármegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes
pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Ujonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlet díj értékét saját zárja alatt, önmaga kezelheti és eeknek megőrzésére a legmesszebb menő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szivesen szolgálunk.

Egyesült Biharvármegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár

Műszaki harisnyakötőde
Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfiszabócég után.)

KÉSZIT új férfi fuszkekiket és női harisnyákat a legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó árban. Elvállal fejleéseket s javításokat, valamint azsur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meggyőző mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14 év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Márknál szerzi be.

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT** GY. és **TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, otosó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Szuperfoszfát Telefon 969. sz. Mútrágya

kapható 50 kilós zsákokban, szőlőföldek, kaszálók és mindennemű veteményeknek földjavítására. 150-200 kilóval 80-100 korona értékű a terménnyöbblet.

Kondor Dezső
cement, cementeső és fedéllemez üzlet.
Nagyvárad, Nagypiacz-tér 1. sz.

Eladó

1 kazal lucerna
a várostól 10 perenyire.

Czim: a kiadóhivatalban

MEGNYILT! MEGNYILT!

Az
**uj csipke, himzés,
harisnya áruház**
Rákóczi-ut 5. szám.

Mielőtt szükségleteit beszerezné, győződjön meg róla, mert ilyen olesón még nem vásárolt. Különböző újdonságok naponta érkeznek minden cikkben.

Tisztelettel
Friedmann Jenő

MEGNYILT! MEGNYILT!

Csemegemézet

öt Kgrammos csinos postadobozokban 8 korona 50 fill.-ért bárhova bérmentve szállit utánvétellel

Balatonvidéki Méz kiviteli
Vállalat Balatonfőkajár.

Nagyvárad város polgármesterétől

1190-914. eln. sz.

Pályázati hirdetés

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága f. évi február hó 12-én és folytatva tartott közgyűlésében a tisztújító közgyűlést f. évi március hó 26, esetleg következő napjainak d. e. 9 órájára tűzte ki.

Ezen tisztújító közgyűlésen az 1886. évi XXI. tc. 79. §-a, illetve a szervezeti szabályrendelet 213. §-a értelmében a következő nyugdíj igénytel egybekötött állások fognak 6 évi időtartamra választás útján betölteni.

1 polgármesteri állás a VI. fiz. osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel és 5000 kor. személyi pótlékkal.

1 főjegyzői állás a VII. fizetési osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel és 1200 kor. személyi pótlékkal.

3 tanácsnoki állás egyenkint a VII-ik fiz. osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel.

1 főügyési állás a VII-ik fizetési osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel.

1 alügyési állás 3600 korona fizetéssel és 800 korona lakbérrel.

1 I. aljegyzői állás a VIII-ik fizetési osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel.
2 II-od aljegyzői állás egyenkint 3100 fizetéssel és 800 korona lakbérrel.

1 első alkapitányi állás a VIII-ik fiz. osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel.

4 másod alkapitányi állás egyenkint a IX. fizetési osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel.

1 árvászéki elnöki állás a VII. fiz. osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel.

1 árvászéki ülnök, elnök helyettesi állás a VIII. fiz. osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel.

1 árvászéki ülnök állás a VIII. fiz. osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel.

1 főpénztárnoki állás a VIII. fizetési osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel és 500 kor. személyi pótlékkal. (köz és gyámpénztárnok).

1 adópénztárnoki állás a IX. fiz. osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel és 300 kor. személyi pótlékkal.

1 főpénztári ellenőri állás a IX. fizetési osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel.

1 adópénztári ellenőri állás a IX. fizetési osztálynak megfelelő fizetés és lakbérrel.

9 első osztályu fogalmazói állás a X. fizetési osztálynak megfelelő fizetéssel és lakbérrel.

1 II-ső osztályu pénztári tiszt állás a X. fizetési osztálynak megfelelő fizetés és lakbérrel.

Megjegyzem, hogy a szervezeti szabályrendelet 211. §. 5. pontja értelmében a személyi pótlék fizetés jelleggel bir és a nyugdíjba is beszámíttatik.

A főjegyzőt a csatornázásért illető 1000 kor. tiszteletdíj és a gazdasági tanácsos személyéhez kötött 1000 kor. vámjuttalék csak az állást jelenleg betöltő tisztviselőt illeti meg és ezen pótlékok a nyugdíjba nem számíttatnak be.

Felhívom ennél fogva mindazokat kik a felsorolt állások valamelyikét elnyerni óhajtják, miszerint az 1883. évi I. t. c.-ben foglalt rendelkezéseknek megfelelően felszerelt kérvényüket Nagyvárad város főispánjához, mint a kielölő választmány elnökéhez, f. évi március hó 21-ik napjának d. u. 5 órájáig adják be.

Azok, akik jelen állásaikat akarják megtartani, a most kitett határidőn belül, szóval is jelentkezhetnek. Az elkésve beadott, valamint a kellően fel nem szerelt kérvények, nemkülönb az elkésztett jelentkezések figyelembe vételét nem fognak.

Nagyvárad, 1914. február hó 25.

Rimler Károly
polgármester.

Kiadó

a Bémer-tér mellett május elsőre és azonnalra egy mosókonyha, bolthelyiség kis szobabuttorral, vagy anélkül, Szalárdi-utca 9.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. h. szám.

Nagyvárad fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38. Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszöit és vasbetetes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, működés cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakaszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költséggel** szolgál.

Megh st az ország bármely részéből elfogad

Uj étterem megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Szilágyi Dezső-utca 5. sz. alatt a Nagyvárad Katholikus Kör új palotájában a

nyilvános étterem

megnyillott,

mely a legkényesebb igényeknek is megfelelően van berendezve, **kitűnő magyar konyha**, a legjobb zamatu **faj borok**. Első minőségű **Dreher sör**. Havi és napi abonensek előfizetés mellett elfogadtatnak a legszolidabb árak mellett, ugy bent az tizletben, mint házhöz való kihordásra Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Becsés pártfogást kér tisztelettel:

Ille János a Kath. Kör. vendéglőse.

Különvonat

a Félix-fürdőből
Várad-Velenceze
és Nagy-Várad
állomásra.

Október 1-től minden este **8-06** perckor külön vonat indul a Félix-fürdőből, minek következtében a városi kiránduló közönségnek a gyorsfürdő igénybevételére teljes 3 óra áll rendelkezésére.

Indulás: Nagyváradról: délután **4 óra 28** perckor Várad-Velencezére **4 óra 38** perckor. Érkezés a Félix-fürdőbe **5 óra 06** perckor **Vissza-utazás** este **8 óra 06** perckor.

Fürdők, pihenők, folyosók, éttermek mindig fűtve. Meghülés teljesen kizárva. Bentlakóknak penzio-rendszer. Fürdés, lakás, ételmezés heti 56 koronától. Posta, távirtda, telefon egész éven át nyitva.

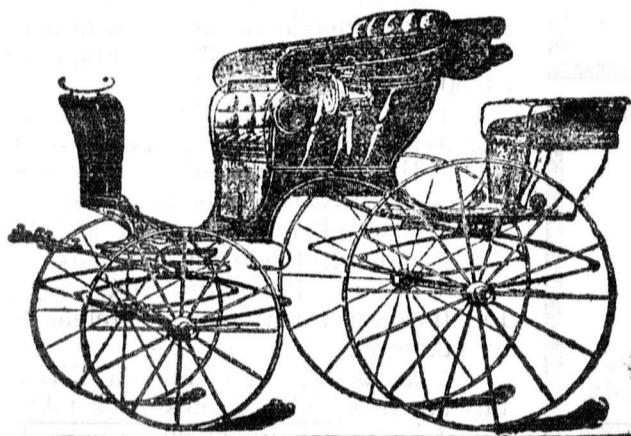
Csúsz, Ciszvény, izületi lobok és mindennemű reumatikus bántalmaknál évszázadok óta a Félix-gyógyfürdő kénes hév víz forrásait kitűnő eredménnyel használják.

A legmegbízhatóbb

Répa- és fűmagvak

özv. Kádár Jánosné
üzletében, Rákóczy-ut 1. sz. alatt szerezhetők be

fűszer és csemegeárúk
elsőrendű beszerzési forrása.



Standary György

kocsigyáros, volt es.
és kir. gyógykovács,

Lakatos-utca 10. szám.

Telefon: 866

Kész új kocsik és átalakítottak mindig nagy választékban kaphatók. Kivánatra rajzok után is készítenek a legmodernebb kivitelben.

Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság

Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 6-ik szám.

Részvénytőke 4.000.000 korona

Tartalékok 915.000 korona

Elfogad **betéteket** könyvecskékre, folyó (cheque) számlára és azokat a mindenkori pénzvizonyoknak megfelelő legmagasabb kamatláb mellett (naptól-napig) gyümölcsözteti.

Leszámítol **váltókat**.

Előlegeket nyújt **értékpapirokra**.

Építkezési és jelzálogkölcsonöket engedélyez.

Törlesztéses-jelzálogkölcsonöket nyújt 10—50 évi időtartamra a legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad tőzsdén jegyzett értékpapirokat, beváltja a ki-sorsolt címleteket és szelvényeket díjmentesen.

Foglalkozik továbbá a bankszakma összes ágaival.